

1-06

Grod- Bladet

KLUBBFAKTA SDK GRODMÄNNEN TÄBY

Adress: Box 211 18323 TÄBY

Postgiro: 853894-4

www.grodmannen.com

Klubben bildad den 1 mars 1972. Grodbladet, klubbtidningen utkommer i februari, april, juni, augusti, oktober och december. Presstopp för bidrag är 25/1, 25/3, 25/5, 25/7, 25/9 och 25/11.

Annonser: Ett nummer av Grodbladet: ½ sida 100:- helsida 150:- Helår: ½ sida 500:- helsida 800:-

Medlemsavgifter 2006

Med anslutning till SSDF: Familj 600:- Senior 450:- Junior 200:-

Utan anslutning till SSDF: Familj 400:- Senior 250:- Junior 100:- Dubbelansluten 250:-

(Det finns möjlighet att frånsäga sig SSDF anslutning. Vilket innebär att man inte har deras förmåner som t ex försäkring, dumpningsfonden och Sportdykaren. Våra egna förmåner som klubben erbjuder kvarstår.)

Grodmännens Styrelse

Ordförande: [Ove Nässlander](#) Innerspåret 13 187 54 TÄBY 08-510 507 55 0708-61 23 47

Vice ordförande: [Stefan Mann](#) Granskogens Gård 2 647 91 MARIEFRED 0159-203 02 0735-26 81 29

Sekreterare: [Stefan Wiberg](#) Skyttegatan 31 193 32 SIGTUNA 08-592 551 72

Kassör: [Thomas Wiberg](#) Kragstalundsvägen 75 186 54 VALLENTUNA 08-510 125 76 0731-80 24 71

Klubbmästare: [Britt Marie Larsson](#) Hjälmarvägen 31 120 53 ÅRSTA 0733-49 97 49

Funktionärer

Säkerhetsombud: [Per Carlsson](#) Sippvägen 31 183 63 TÄBY 08-756 61 94

Ungdomsledare: [Björn Johansson](#) Rospiggsvägen 7 183 63 täby 08-446 32 97

Redaktör: [Lars Åke Fröberg](#) Rostockvägen 30 187 41 TÄBY 08-768 13 65 0708-76 83 22

Utfärdsansvarig: [Peo Stenljung](#) Helsingörsgatan 14 164 44 KISTA 08-751 78 44 0705-24 08 30

Webbmäster: [Jan Håkanson](#) Timotejvägen 8 187 69 TÄBY 08-756 64 29 0709-58 42 28

Materialförvaltare: [Krister Andersson](#) Lansenvägen 58 187 62 TÄBY 08-756 77 12

Dykedare

NAUI Instructor #24833 Stefan Mann 0735-26 81 29

NAUI Instructor #36238 Lars Åke Fröberg 0708-76 83 22

NAUI Divemaster #39370 Peo Stenljung 0705-24 08 30

Stefan M.

Stefan W

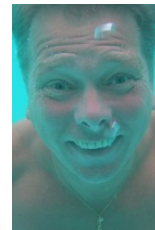
Thomas

Britt Marie

Peo

Lars Åke

Janne

OMSLAGSBILD: ” Dykentusiaster ”

Ordis har ordet

Välkommen till 2006 års första nummer av Grodبلادet.

När detta skrivs så är årsmötet precis avklarat med den årliga middagen, precis som vanligt. Vad som däremot inte var så värst vanligt var att Scandic Hotel i Täby lyckades övertrumfa den fantastiska havsbuffén man serverade förra året, helt otroligt vad man la fram på borden denna gång! Jag kanske är lite partisk, jag kan äta gravad lax per kilo vilket jag nog också gjorde, hann inte med så mycket av kräftor, krabbor, ostron, boulliabaise, rökta räkor, musslor kokta i vitvin etc etc! Hur kommer det att bli nästa år?

Årsmötet gav tillhanda att klubben har fått en ny ordförande, Ove Näslander, jag tar över Helene Abrahamssons plats som Vice Ordförande. Ove har varit med i klubben ett bra tag nu och tillhör det gänget som dyker lite mera aktivt. Ove kommer att presentera sig lite längre fram.

Den stora nyheten som presenterades på årsmötet var dock det utökade samarbetet med Åkersberga Dykskola. Detta samarbete kommer att innebära betydligt fler möjligheter för oss att kunna dyka från båt eller resor lite längre bort. Det kommer att bli en spännande dyk-säsong som ligger framför oss! Inom kort kommer det nya kalendariet att läggas ut på vår hemsida, www.grodmannen.com, där man även kan anmäla sig till de olika utfärderna.

Något som dock redan är spikat är Gotlandsresan, den går av stapeln 22-24 september. Redan nu har 11 personer anmält sig (6 dykare, 5 st barn!) så det gäller att boka in sig fort!

Ha en underbar senvinter och vår!

Mvh

Stefan Mann

Vice Ordförande SDK Grodmännen

Lucia i Tibble Badet 2005

Som vanlig ställde fridykarna upp med ett fint Lucia tåg i Tibble badet i en nedsläckt simhall med stämmningsfull musik. I år var vi ca 30 medlemmar som fick vi se Daniel som Lucia. Resten av fridykarna hade glitter i håret och några bar totemössor. Efter Lucia tåget bjöds det på Lussekatter, sockerkaka, pepparkaka, julmust, te och kaffe. Det delades ut diplom och alla var glada.

Året sista dyk 2005

Till klubbens nyårsdyk kom tre dykare, Lars Åke, Ove och Bill.

Ytorgansiationen bestod av Anette och Hanna.

Vi dök vid Karlsudd där hittade vi gamla ölfaskor, stockar, m.m. och en fallskärm på botten. Det sägs att det har störtat ett flygplan här någon stans, så det kan stämma att det var en fallskärm. Vädret var mulet och lite blåsigt, någon minusgrad i luften och någon plusgrad i vattnet. Nere i vattnet var det lugnt och stilla med en sikt på 5meter.

Är det någon som vet något om det störtade flygplanet?

Då kan du höra av dig till redaktor@grodmannen.com så vi kan ut och leta.

Utvidgat samarbete med Åkersberga Dykskola

Trots stort medlemsantal i klubben har vi under det senaste året haft svårt att få ihop tillräckligt med deltagare till våra utfärder. Därför nappade vi på det erbjudandet vi fick av Åkersberga Dykskola. Nu skall det bli fart på klubben igen.

Vad innebär det nya samarbetet?

Eftersom Åkersberga inte kunnat hitta någon som kan driva deras dyksällskap kommer deras medlemmar att gå över till Grodmännen. Grodmännen kommer att organisera utfärder som vi köper av Åkersberga. Tillsammans skall vi hjälpas åt att fylla dessa utfärder.

Det blir alltså fler båtutfärder och resor för våra medlemmar. From den 19 april blir det kvällsutfärder med båt varje onsdag. På helgerna erbjuds heldagsutfärder. Då når vi dykplatser längre ut i skärgården och gör flera dyk. Båtutfärderna kommer mestadels att bestå av vrakdyk med varierat dykdjup för att passa alla typer av dykare, nybörjare som erfarna. Under semestertider kommer det att kunna bli en och annan heldagsutfärd även på onsdagarna.

Precis som tidigare, kommer landbaserade dyk, badrensningar, avrostningsdyk och "familjeutfärder/resor mm fortfarande att anordnas i Grodmännens regi. Vi skall försöka få med våra duktiga fridykare på dessa utfärder i större utsträckning än tidigare.

Under de senaste åren har du endast kunnat boka dig på Grodmännens utfärder via Internet. Nu kommer du även att kunna ringa till Åkersberga Dykskola för att boka in dig på utfärderna.

Som medlem har du möjlighet att nyttja dykskolans pooltider i Åkersberga. (Måndagar och onsdagar kl. 20:00-22:00.) Anmälan måste dock göras i butiken eftersom tiderna endast nyttjas vid utbildningstillfällen. Grodmännens tid i Tibblebadet på tisdagskvällarna kvarstår.

Erbjudanden till medlemmarna på kurser och utrustning kommer att annonseras i Grodbladet.

Prisexempel

	Medlem	Icke medlem
Kvällsutfärd med båt	220:-	295:-
Heldagsutfärd (beroende på distans)	400-700:-	Från 500:-
Luftkort	275:-	475:-

Vi ser fram emot ett händelserikt dykår!

STYRELSEN

Åkersberga Dykskola

Stationsvägen 26

Tel: 08-540 636 22

<mailto:info@akersbergadykskola.se>

www.akersbergadykskola.se

Hitta aldrig en vrakskatt!

Så här dagen före julafton kom domen från Hovrätten, vi förlorade även i denna instans.

Vad det gäller? Jo jag och ett gäng andra gubbar hittade ett vrak med en massa champagne på, ja just det, Jönköping! Allting var frid och fröjd enda tills ett gäng finnar började plundra champagneflaskor från vraket. Vad gör vi? Jo vi försöker förmå finska myndigheter att stoppa deras stöld av flaskor men myndigheterna gör ingenting, plundrarna får fortsätta.

Efter ett år lyckas vi få ett domstolsbeslut på att de inte får bärga från vraket och att de måste avlägsna sig från platsen. Finska sjöbevakningen far ut med beslutet till deras plundringsfartyg, vad händer? Inte ett skvatt!

Sjöbevakningen åker hem och kvar ligger plundrarna. Vi står där med en stor djäkla dansk pontonkran som kostar MASSOR av pengar per dygn. Lömska som vi är (eftersom vi är kommersiella bärgare) ger vi plundrarna ett samarbetsförslag. De går med på det och efter att ett VÄLDIGT oförmånligt avtal för våran del skrivits under lämnar de vrakplatsen. Vi bärgar hela fartyget till ytan och när vi är klar med bärgningen av lasten vill vi lämna över det till finska musémyndigheter som avtalats. Men de ber oss att "dumpa" vraket, jaha ja, ständigt nya och konstiga besked i finland, vilda västern som vi kallade det. Ja, vraket hamnar åter på botten och vi åker hem till Sverige. Väl hemma låter vi meddela plundrarna att vi inte tänker uppfylla avtalet då det uppkommit under sådana omständigheter att det inte kan anses giltigt. De ovanstående eskapaderna skedde under åren 97/98. Plundrarna stämde oss i svensk domstol nästan omgående för avtalsbrott. 2003 avhandlades målet i Gävle tingsrätt där vi förlorade. De menade på att de inte kunde dömma i ett sjörättsmål utan kunde bara ta hänsyn till själva avtalet. Hela vår bevisning föll ihop som ett korthus, våra namnunderskrifter fanns ju på avtalet så det är klart att det var giltigt då.

Naturligtvis överklagar vi och kräver att målet skall dömmas enligt sjörättsliga lagar. För en månad sedan var vi upp till Sundsvalls hovrätt och för en andra omgång. Vi sköt i sank alla deras argument, deras bevisning var oss till gagn och till råga på allt så sitter de och blåljuger i domstolen. Vår advokat höll en 20 minuter lång mäterlig slutplädering. Den här gången var saken biff, nu skall rättvisa skipas!

Ja men vad händer då, jo hovrätten fastställer tingsrättens beslut om att vi ska betala plundrarna ca 500 000 kr. Är det rättvisa det, först blir vi våldtagna och sedan blir vi stämd av våldtäcksmannen för stukning av p... vid inträngandet eller något annat barrockt. Inte nog med det, det aset varvsbeställer en bogserbåt för 50 miljoner kr. Jag menar vad fasen ska han förstöra våra liv för, han har väl pengar så det räcker ändå!?

God Fortsättning

Önskar en djävligt upprörd Peter Lindberg

Polska jagaren ORP Grom

Efter den tyska invasionen av Polen 1939 var jagaren Orp Grom ett av polska marinens fartyg som klarade sig undan till England. Tillsammans med flera andra enheter ankom Grom Leith den 1:a September 1939, och under en tid genomgick Grom en del moderniseringar. Därefter följde patrulltjänst i engelska kanalen och i Nordsjön, och Grom fick vid flera tillfällen känna av kriget på nära håll. Den 22:a April gick Grom upp längs den Norska kusten och kom snart att delta i operationen runt Narvik. Bland annat så ödelade Grom tre tyska kanonställningar och jagaren lade tyska soldater under eld vid flera tillfällen. Grom ansågs som en mycket säker prickskytt med sina kanoner. Den 4:e Maj när Grom låg utanför Narvik hade tyskarna tröttnat på att Grom gäckade dem. Tre tyska Heinkel bombare gick till angrepp på jagaren. Sex bomber släpptes från 5000 meters höjd, och två av dessa träffar Grom. Grom försvinner snabbt i det kalla vattnet vid Orneset utanför Narvik. Ombord på Grom är kommandör kapten Aleksander Hulewicz och en besättning på 180 man. Av dessa 180 omkommer 59, resten blir upplockade av en engelsk jagare som kommer Grom till undsättning. Idag vilar vraket rakt utanför Orneset på dryga 100 meters djup.

Fakta: Orp Grom

Längd 114 m
Bredd 11.3 m
Byggd 1936 i Cowes
England

Första dyket på Grom

Oktober 2004 anländer ett gäng dykare från Deep sea productions och Åkersberga dykskola till Narvik för att tillsammans med Narvik dyk och äventyr dyka och dokumentera Orp Grom. Planeringen inför dyken har pågått under en längre tid och nu ska det äntligen bli av.

Jag upphör aldrig att förvånas av hur mycket dykutrustning en expedition av den här typen behöver. Efter några timmar är i alla fall allt lastat ombord på "Galten", en gammal fin minsvepare numera ombyggt till dykbåt. En bra dykbåt är ett måste vid den här typen av dyk. Galten har allt, vi kan fylla alla gaser vi behöver, det är gott om plats för all utrustning och vi har en kock ombord. Vi behöver alltså bara koncentrera oss på det som gäller dykningen. Vi börjar med att dyka Erich Giese som är en tysk jagare. Erich Giese ligger på babords sida på 70 m. Jagaren är ett fantastiskt vrak med alla detaljer kvar. Att det är ljust på 70 meter gör inte dyket sämre.

På morgonen samma dag vi ska göra första dyket på Grom, står jag med en kopp kaffe och tittar ut över Narviks hamn. Jonas en av dykarna ställer sig bredvid mig och säger på sin klingande göteborgska - du vi har första dekostoppet på 75 meter är det riktigt smart eller? Det tar en sekund innan jag fattar skämtet. Jonas menar att vi har första dekostoppet på vägen UPP på ett djup de flesta dykare aldrig kommer att uppleva. Om det sen är smart eller inte har jag inte tänkt på, dekompressionen är vad jag brukar säga en betalning för att du har fått göra ett speciellt dyk.

Teamet sitter och väntar på att få hoppa i vattnet och bege sig nerför linan ner till Grom. På ryggen har vi 2x18 liter flaskor med en bottengas innehållande 10 % oxygen och 70 % helium och 20 % kväve. Denna heliumblandning är nödvändig för att ta bort narkosen, därför byter man ut kvävet mot helium. Vi kommer att ha ett narkosdjup motsvarande 23 m på luft fast vi befinner oss på 100 meter. Oxygenet måste också reduceras på dessa djup därav endast 10 %.

För att uppstigningen (dekompressionen) inte ska ta en evighet använder vi tre extra gaser till den.

En trimix 21/35 (21 % O₂, 35 % He, 44 % N₂) som vi byter till på 57 m.

En heliumbaserad nitrox 50/25 (50 % O₂, 25 % He, 25 % N₂) som vi byter till på 21 m.

100 % Oxygen som vi använder från 6 m och upp till ytan.

I ytan gör vi en sista koll innan vi börjar nedstigningen, kolla alla reggar, kolla så att det inte bubblar från utrustningen, kolla så att longhosen går fri och tänd lampan. Vi börjar vår resa ner mot Grom.

Vi har planerat 15 minuters bottentid, det kommer att ge oss drygt 100 minuter total dyktid. Nedstigningen tar ca 6 minuter. Tyngden med nedstigningslinan ligger precis mitt i vrakplatsen, min botten timer visar 82 m. Grom är knäckt på mitten och ligger som i ett V. Förliga delen ligger nästan helt upp och ner, fören sticker uppåt och är den grundaste delen med sina 72 m, största djup är drygt 100 meter.

Vi lämnar nedstigningslinan och simmar mot aktern, botten och vraket lutar nedåt och vi är ganska snart på 95 meter. Botten är full av detaljer som tillhört besättningen, jag tänker på de 59 besättningsmän som aldrig kom hem till sina familjer. Akterdelen ligger på styrbords sida. Vi följer akterdelen akterut och passerar kanoner som pekar rakt ut i mörkret. Historiens vingslag är nu så påtagliga att jag ryser. På akterspegeln ser vi den polska örnen som prydde alla polska jagare. De mäktiga propellrarna är också de en otrolig syn. Det är dags att vända dyket och framme vid linan samlar vi oss inför den långa uppstigningen. Uppstigningen går enligt planen och väl uppe tar vi det lugnt och går igenom dyket vi gjort tillsammans.

När jag nu står med min kaffekopp och tittar ut över vattnet och känner det där lugnet som brukar infinna sig efter ett riktigt bra dyk så tänker jag på det Jonas sa i morse. Om det är smart låter jag vara osagt, men det är definitivt värt det.

Dyk snyggt

Text: Micke Bergqvist / Åkersberga Dykskola

Mocambique – en vit fläck på dykkartan

Första gången jag såg ett levande korallrev var när jag snorklade vid Patong Beach i Thailand 1979. På den tiden var den enda vägen från Phuket stad en slingrande liten skogsväg, som gick över kullarna, och Patong's långa strand var till största delen obebyggd. Vid den norra delen fanns ett hotell och några små bungalower nere vid stranden och bakom hotellet låg det risfält, där vattenbufflarna betade när man inte odlade där. Det fanns några små barrestaurang-er, men oftast valde jag att äta på nere på stranden där det rullades ner små gatukök på hjul. Bord och stolar ställde man ut direkt i sanden och två nyfångade grillade langustrar med tillbehör kostade 27 kronor om jag minns rätt. Vilde man se levande koraller var det bara att ta sig ut på en av "strandvingarna" och hoppa i. Där fanns en veritabel färgglada full med fisk och friska koraller.

Idag är Patong, vilket alla som varit där under senare år vet, en turistmetropol med allt vad det innebär. Risfälten, bufflarna, korallerna och de rullande strandrestaurangerna är borta. Istället är där fullt med folk, affärer, restauranger och barer som dygnet runt gör allt vad de kan för att förlusta turisterna. Korallerna vid Patong är sedan länge döda, och för att hitta levande rev i orörd miljö får man m.a.o bege sig någon helt annanstans.

1979 hade jag ännu inte börjat dyka, men ända sedan jag startade med det har jag gärna velat återvända till en sån orörd plats som Patong var då och bara få njuta av att vara gäst hos

lokalbefolkningen och att få dyka i en orörd jungfrulig idyll. Efter att ha sökt på många platser hittade vi, på vår senaste resa, äntligen en lovande kandidat, nämligen Tofo i Mocambique. Tofo ligger vid en lång bukt på en liten halvö i södra Mocambique, ca två mil från staden Inhambane. För några år sedan gick det veckoflyg till Inhambane, men idag är enda sättet att ta sig till Tofo med egen bil eller lokala bussar. Det är en lugn och behaglig lite by vid ena änden av en milslång strand. På helgerna kommer den del av lokalbefolkningen som har lite pengar hit för att bada och njuta av livet. I

övrigt är det mest dykare och en och annan nöjesfiskare som hittat dit. Som tur är finns f n också ett dykcenter som drivs av John, en vänlig sydafrikan som jobbar hårt för att serva alla dykvilliga som hittat dit.

Eftersom vi aldrig hade varit i Mocambique tidigare tog vi det säkra före det osäkra och bokade in oss på en av de få organiserade turerna till Tofo.

Stranddyk är inte möjligt här och att ge sig ut med båt dyk på den afrikanska ostkusten är i sig ett äventyr eftersom det där oftast saknas såväl hamnar som en skyddande skärgård. Indiska oceanens dyningar har därför fritt spelrum och även lugna dagar är det oftast kraftiga bränningar nära stranden. För att komma ut på ett dyk kör man därför ner dykbåten – oftast en gummibåt,

med all dykutrustning surrad ombord-till stranden med en trailer. Där vänder föraren bilen, backar snabbt ner så långt det går när vågorna drar sig tillbaka, tippas av båten och kör lika snabbt upp igen innan nästa våg kommer in. Det är nu den jobbiga delen börjar för oss dykare, som med gemensamma krafter får vända runt båten, dra ut den i vågorna och hålla den på plats medan motorerna startas och kontrollkör. Först därefter ges det signal till alla att snabbt hoppa upp i båten och så snart alla är i ger båtföraren genast full gas ut

genom de brytande vågorna för att vi inte ska spolans upp på land igen. Det gäller m.a.o. att hålla i sig för kung och fosterland. Även när man ska iland efter dyket är det bra att hålla i sig. Då ska båtföraren välja rätt våg och tidpunkt för att sedan med fullt gaspådrag surfa båten in och upp på stranden där färden kan få ett rätt abrupt slut när båten tvärnitar i sanden. Det här kan tyckas vara ett slitsamt sätt, men det är också kul och spännande när man väl har kommit in i det.

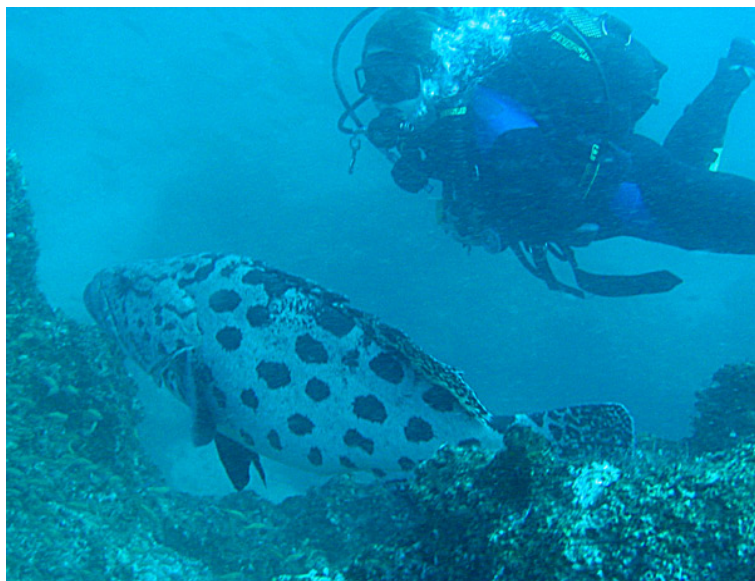
Det finns också andra egenheter med att dyka där nere. Den första, och viktigaste, är att aldrig tappa kontakt med guiden under dyket. Guiden har det otacksamma jobbet att hålla i en lina som är fäst i en boj på ytan, vilket kan vara rusligt slitsamt när strömmarna går åt fel håll. Bojen är till för att båten hela tiden ska kunna ha koll på var dykgruppen är. Eftersom man har de bästa dykplatserna några kilometer till ett par mil ute på öppet hav gäller det för dem på dykbåten att veta var dykarna är, så att inte någon tappas bort. Även i de minsta vågor kan det vara väldigt svårt att hitta en vilsen dykare ute på oceanen. Det innebär också att om någon kommer ifrån gruppen förväntas alla ta sig direkt upp till ytan för att ingen ska tappas bort, utan att göra något säkerhetsstopp. Förutom en ökad risk för tryckfallssjuka tvingar det också hela gruppen att avbryta dyket, så det bästa man kan göra är naturligtvis att se till att man alltid har koll på var guiden är. En annan specialitet beror på att man oftast dyker långt ute från land där det nästan alltid är strömt, på rev som ligger på 20-30 meter djup. Med GSP tar man sig till rätt plats, och väl där kollar man att alla är redo, räknar ner från tre och sedan rullar alla samtidigt i vattnet med tömda västar (en s.k. "negativ entry"). Man simmar så direkt ner till revet där alla möts upp kring guiden. Utan direkt nedgång är risken stor att man driver ifrån revet, och att tillbringa 40 minuter i blåvattnet är ju lite slöseri med dyktid.

Jaha tänker du kanske nu, kan det vara värt allt det här besväret? Svaret är definitivt JA!

En anledning är att det fattiga Mocambique saknar en egen fiskeflotta och det innebär för oss dykare att vi erbjuds ett eldorado när det gäller arter och antal. Landet har inte bara varit drabbat av århundraden av portugisisk kolonisation, utan har också haft ett långt och blodigt inbördeskrig som slutade så sent som 1992. Det här har naturligtvis utarmat landet som inte haft vare sig egna medel eller hjälp från utländska intressenter för att bygga upp en fiskeindustri. Ett ekonomiskt slag för landet, men samtidigt betyder det fantastiska orörda vatten.

Det enda orosmolnet är de Taiwanesiska hajfiskebåtarna (127 st bara i november) som ligger kring territorialgränsen och skär fenorna av varenda haj de kan få tag på, väl medvetna om att Mocambique saknar resurser för att kunna bevaka sina gränser.

När man väl kommit ner på ett rev kan vad som helst (nästan) visa sig. Ständigt finns något nytt att kika på. Stora havsabborrar som orädda bevakar sina revir, sköldpaddor som seglar förbi, enorma stim av allehanda arter, muränor och langustrar i så gott som varenda skreva. Stannar man upp och tittar mer noggrant kan man också hitta andra, små vackra, saker. Tjusiga nakensnäckor, mantisräkor, pappers- och filfiskar och mycket annat. Den främsta anledningen till att vi valde Tofu som ett av dykmålen på vår senaste resa var att företaget som organiserade turen hade 'mantagaranti'

(500 euro tillbaka om man inte såg någon) och eftersom vi aldrig lyckats få se någon manta tidigare låg det högt upp på vår önskelista.

Nog fick vi se mantor alltid, fler än vi kunnat drömma om... På en del dykplatser kom de, likt flygplan på väg in för landning, i en aldrig sinande ström in mot putsningsstationerna på revet. De verkade helt orädda för oss dykare, men för att inte störa deras infart alltför mycket försökte vi hålla oss vid sidan om deras "inflygningssträcka".

Där hängde vi och bara njöt medan det paraderade ensamma mantor, mantor i par eller flera mantor i små grupper förbi oss. En del passerade snabbt medan andra tog något extra varv runt plattan och en kom t.o.m. simmande rakt emot mig i någon sorts "chickenrace". Först tänkte jag att den väl skulle ha vett att väja undan, men till slut var det bara att inse att jag var losern och jag fick dra mig ner mot botten medan mantan majestätiskt gled förbi ovanför mitt fånigt leende ansikte.

Den allra starkast mantaupplevelsen var när vi just skulle bege oss upp efter ett bra dyk då en manta simmande in under mig och anpassade sin fart till samma som min. Woah! Jag, som normalt inte brukar dansa hade blivit uppbjuden av en manta! Sneglande mot de övriga, för att inte tappa bort dem, följdes mantan och jag åt en stund, med mig liggandes ca 50 cm över dess rygg! En överklig och stark upplevelse vill jag lova. Jag hade velat följa den hur länge som helst, men eftersom de övriga var på väg upp så fick vi avbryta vår underliga dans. Och överväldigad som jag var hann jag inte ens fråga vad hon hette ☺

Att det är så gott om koraller och tropiska arter så här långt söderut beror på den varma sydgående Agulasströmmen som får korallerna att trivas ända ner till norra Sydafrika. Det är inte riktigt lika artintensivt som det är närmare ekvatorn, men det uppvägs mer än väl av att det enorma överflödet på liv.

På några av dyken hade vi t.ex. förmånen att få höra knöl-valarnas sällsamma sång och från juni till oktober brukar de regelbundet kunna ses när man är på väg till och från dykplatserna. Några knölvalar såg vi nu aldrig, men istället hade säsongen för valhaj börjat och vi fick chansen att

snorkla med dem. Det var otroligt gott om valhajar. Vid ett tillfälle, då vi följt en ung hanne en lång stund, tittar jag upp och döm om min förvåning när jag ser en annan valhaj komma simmande rakt emot oss! Ett ypperligt tillfälle att byta haj tänkte vi och följde efter den nya tills den tröttnade på oss och dök ner i djupet. Vi vinkade då till dykbåten för att få bli hämtade, men innan den hunnit fram till oss fick vi syn på en ny mörk skugga en bit bort. Japp, där var ännu en valhaj att följa. Och när vi simmat med den en stund kom ytterligare en ny simmande emot oss. Så vi bytte igen till den nya hajen. När sedan

dykbåten långsamt kom fram till oss, och ett av dom andra paren hoppade i för att fortsätta att simma med "vår" valhaj, tog vi oss upp i båten nöjda och belåtna. Vi hann inte mer än sätta oss till rätta när paret vid valhajen ropade "Å' nu kommer det en manta också!". Det kändes helt otroligt att få vara med om sådana här upplevelser. Till råga på allt händer det under en transportsträcka på väg tillbaka från ett dyk. Jag minns att jag tänkte att det här kommer ingen att tro på om man berättar det där hemma. Men vi gör det ändå för ett sådant här fantastiskt dykområde vill man ju bara dela med sig av.

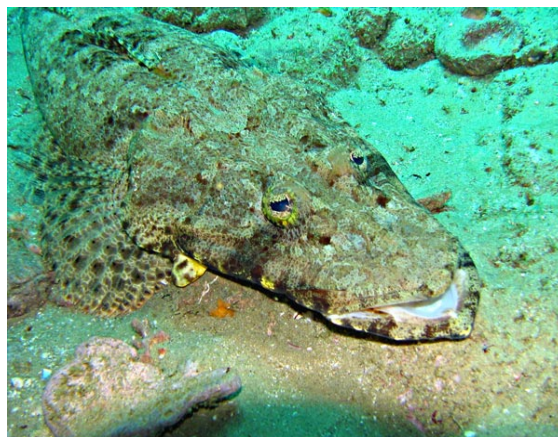
De vackra minnena från Patong finns ju fortfarande kvar, men efter den här dykveckan känns det som om jag till slut har hittat ett helt nytt och orört 'Top-spot' dykmål.

Som vanligt var det återigen Per på DiscoveryDiveTeam som hjälpte oss med detaljerna och de övriga länkarna är till de organisationer i Afrika som vi använde oss av där nere.

<http://www.discoverydiveteam.se/>

<http://www.mozdivers.com/>

<http://www.tofoscuba.co.za/mainframe.html>

Bak tangentbord och kamera, William Hemberg

Här kommer en kort sammanfattning som Statens haverikommission har gjort om dykolyckan vid Abborrkroken 2003-08-23.

Hela rapporten finns på Internet: www.havkom.se

Förberedelser / Planering

Under kvällen den 22 augusti 2003 genomförde företaget Pro Diver en dykutflykt till vattnet utanför Abborrkroken på nordvästra udden av Vindö i Värmdö kommun. Utflykten skulle vara en kombination av rekreationsdykning för vissa av dykarna och utbildning för andra.

Sällskapet skulle samlas vid Abborrkroken under eftermiddagen. Någon exakt tid för samling var dock inte planerad. Dykinstruktören skulle genom uthyrning tillhandahålla utrustning för dem som saknade egen sådan. Viss ny utrustning skulle samtidigt också levereras.

Under utflykten skulle två dykningar genomföras där den första skulle vara den djupaste. Vid eventuella förseningar skulle det andra dyket utgå.

Dyket planerades och föredrogs för gruppen av dykinstruktören. Planen för det första dyket var följande:

Ledare/instruktör: Dykinstruktören	Dykgrupp I
Elev: Dykare 1	Dykgrupp I
Elev: Dykare 2	Dykgrupp I
Assistent: Divemasterelev 1	Dykgrupp II
Rekreationsdykare: Dykare 3	Dykgrupp II
Rekreationsdykare: Dykare 4	Dykgrupp II
Assistent på land: Divemasterelev 2	

Båda grupperna skulle följas åt under dykningen. Dykgrupp I, med dykinstruktören som ledare och instruktör, skulle ta tåten följd av dykgrupp II. Ledaren för dykgrupp II, divemasterelev 1, skulle simma i kön.

Båda grupperna skulle inledningsvis simma ut ett stycke från stranden och samlas vid en boj ca 25 m ut. Därifrån skulle fortsatt gemensamt ytsim genomföras till dykpunkten ytterligare ca 50 m ut, där gemensam nedstigning mot botten skulle göras på tecken från dykarledaren.

Den planerade dykprofilen var att gemensamt gå ned till botten för att därefter följa denna ned till 40 m djup och där väga av sig fritt i vattenvolymen relativt det bergsstup som finns på platsen. Flertalet av deltagarna uppfattade att detta också var det planerade maximala dykdjupet. Man skulle sedan följa botten uppåt och genomföra ett säkerhetsstopp¹ på 5 m djup. Maximal expositionstid² var planerad till 8 min.

Dykgrupp I avsåg enligt flertalet deltagare att genomföra ett djupdyk med dykinstruktören inom ramen för PADI³ specialkurs Deep Diver.

Dykgrupp II skulle genomföra ett rekreationsdyk. På grund av vissa farhågor angående det planerade maximala dykdjupet var dykarna i grupp II fria att stanna på ett mindre djup eller avbryta dyket i förtid.

För övervakning av dykområdet på ytan fanns divemasterelev 2 samt en bror till dykinstruktören. Den sistnämnde hade dock ingen särskild uppgift.

Genomförande

Efter förseningar beroende på tät trafik anlände dyksällskapet till Abborrkroken relativt sent under fredageftermiddagen.

När samtliga anlänt påbörjades iordningsställandet av utrustningen. Samtidigt genomförde dykinstruktören en genomgång om hur dyket skulle genomföras. Vissa deltagare i sällskapet uppfattade dock inte alla detaljer kring genomförandet av detta.

Sedan grupperna gjort sig i ordning för dykning och gått i vattnet simmade man ut till bojen för att där invänta dykare 2. Han hade en ny avvägningsväst och klargöring av denna tog lite extra tid. När dykare 2 hade anslutit till de andra vid bojen simmade man gemensamt ut ytterligare ca 50 m där nedstigningen genomfördes. Man nådde botten på ca 15-20 m djup och följde denna till en avsats på ca 30 m djup. Från avsatsen stupar botten ner till ca 60 m djup.

Sedan man inväntat de dykare som simmade sist följde grupperna 30 m avsatsen en sträcka av ca 25 m för att därefter simma över kanten och gå mot 40 m djup. På väg ner splittrades sällskapet upp såväl mellan som inom grupperna.

Dykinstruktören och divemastererelev 1

Dykarledaren/dykinstruktören simmade först i sällskapet med de övriga bakom sig. På 30 m djup stannade han och visade enligt egen uppfattning "okaytecken" samt tecken för att ingen skulle fortsätta mot större djup. Dykgrupperna simmade därefter längs med djupkurvan då dykinstruktören plötsligt upptäckte två personer under sig. Han simmade ned till dessa, som visade sig var dykare 1 och 2 på 35-40 m djup. Han gav dem uppåttecken och när de steg mot ytan påbörjade han sin egen uppstigning till säkerhetsstoppet på 5 m. När han kom till ytan fanns dykgrupp II och divemastererelev 1 redan i land.

Divemastererelev 1 simmade ned över kanten sist och hade grupperna framför sig. På 40 m djup upptäckte han lampsken ca 5 m under sig. Han insåg att dessa dykare hade kommit alldeles för djupt, varför han simmade ned för att bistå dem. Lampskenet visade sig komma från dykare 1 och 2. Han fick kontakt med dem och gemensamt simmade de tre dykarna uppåt längs branten i ca 10 m. Divemastererelev 1 såg under tiden ytterligare lampsken nedanför sig. På ca 35 m djup släppte han dykare 1 och 2 och vägde av sig. Han kunde då emellertid inte längre se några lampor under sig. Eftersom han inte längre heller hade någon kontakt med dykare 1 och 2 bestämde han sig för att gå mot ytan. Vid säkerhetsstoppet mötte han dykinstruktören, som han inte sett sedan de befann sig på 40 m djup.

Dykpar I (Dykare 1 och 2)

Vid avsatsen på ca 30 m stoppade gruppen upp då dykgrupp II hade halkat efter. Dykinstruktören som simmade främst vände upp mot gruppen och visade okaytecken. Därefter fortsatte samtliga dykare nedåt med dykinstruktören i täten till ca 40 m djup. Där kontrollerade dykare 1 och 2 varandra. De fick därefter tecken av dykinstruktören att gå mot ytan.

Dykare 1 och 2 försökte ta sig uppåt, men hade dålig lyftkraft och istället för att stiga uppåt började de sjunka tämligen snabbt. Dykare 1 visade tecken på att han behövde ha luft från sin kamrat. Denne försökte ge honom sitt reservbitmunstycke, men fick av okänd anledning inte in det i munnen på honom. För att häva genomsjunkningen försökte dykare 2 dumpa sina i avvägningsvästen integrerade vikter. Han misslyckades dock med detta.

Vid ca 50 m djup upphörde genomsjunkningen eftersom dykparet stötte på någon bottenformation. Dykare 1 tog inte emot reservmunstycket, utan gav endast någon form av uppåttecken. Dykare 2 grep om hans avvägningsväst och med gemensamma krafter försökte de ta sig mot ytan. Efter att ha lyckats ta sig upp till ca 45 m fick de assistans av divemastererelev 1, som nu upptäckt deras belägenhet och hjälpte dem upp från ca 45 m till ca 35 m

djup där han släppte dem. Dykare 2, som höll dykare 1 i handen, fortsatte mot ytan. Dykare 1 var dock tung och man uppnådde inte någon flytkraft trots att dykare 2 hade sin väst luftfylld.

Under försöken att arbeta sig uppåt simmade dykare 2 in i ett överhäng⁴ vid branten. Han tappade därvid taget han hade i kamraten och kunde där- efter inte återfinna honom. Eftersom han förlorat kontakten med kamraten fortsatte han mot ytan. Strax efter det att dykare 2 brutit ytan kom också divemasterelev 1 upp. Tillsammans simmade de i land.

Dykpar II (Dykare 3, Dykare 4)

Dykare 3 var före dyket osäker på om hon ville dyka så djupt som de övriga planerade och hon kände ett visst obehag inför dyket. Under nedstigningen hade hon tryckutjämningsbesvär, vilka hon dock lyckades hantera. Också dykare 4 kände visst obehag inför dyket. Han hade inte tidigare varit så djupt och han kände sig stressad under dyket. Han kände också tecken på kväveberusning.

Problemen med tryckutjämning och kväveberusning ledde till att dykare 3 och 4 hamnade lite på efterkälken. De kom dock ifatt dykgrupp I vid ca 30 m djup och följde därefter med ned över kanten. Utan att vara medvetna om det kom de därefter djupare än planerat. I närheten av botten kom dock dykinstruktören och gav dem tecken att de skulle gå mot ytan.

Strax därefter, vid ca 48 m djup, hörde dykare 4 att dykare 3 började hosta. Hon började därefter kräkas och greps av panik. Dykare 4 försökte ge sitt reservmunstycke till henne, men lyckades inte med detta. Dykare 3 släppte därefter sitt viktbälte och fyllde luft i torrdräkten och/eller avvägningsvästen och steg därefter okontrollerat mot ytan. Under färden mot ytan skrek hon i panik. Dykare 4 försökte under uppfärden bromsa hastig- heten. När de nått ytan ropade de på hjälp och blev bogserade till land.

Dykdata

Samtliga dykare har haft svårigheter att lämna faktauppgifter om det aktu- ella dyket. Som utgångsvärden har därför använts de uppgifter som lagrats i den dykdator som divemasterelev 1 använde, kompletterade med upplys- ningar från de deltagande dykarna.

Larm och räddningsåtgärder på dykplatsen

När dykarna 3 och 4 kom till ytan började de ropa på hjälp. Ett vittne på platsen hjälpte till med att ringa larmnumret 112 till SOS Alarm. Efter det första samtalet till SOS-centralen larmade också andra personer om olyckan. Ett vittne rodde ut divemasterelev 2 till dykarna som kommit upp för att denne snabbare och lättare skulle kunna assistera dem.

Sedan dykare 3 och 4 kommit i land och blivit omhändertagna ansåg man att situationen var under kontroll, varför larmet till SOS-centralen återkallades.

Därefter kom dykare 2 upp till ytan. Personer i en motorbåt på platsen hjälpte honom. Strax därefter kom också divemasterelev 1 och dykinstruktören till ytan.

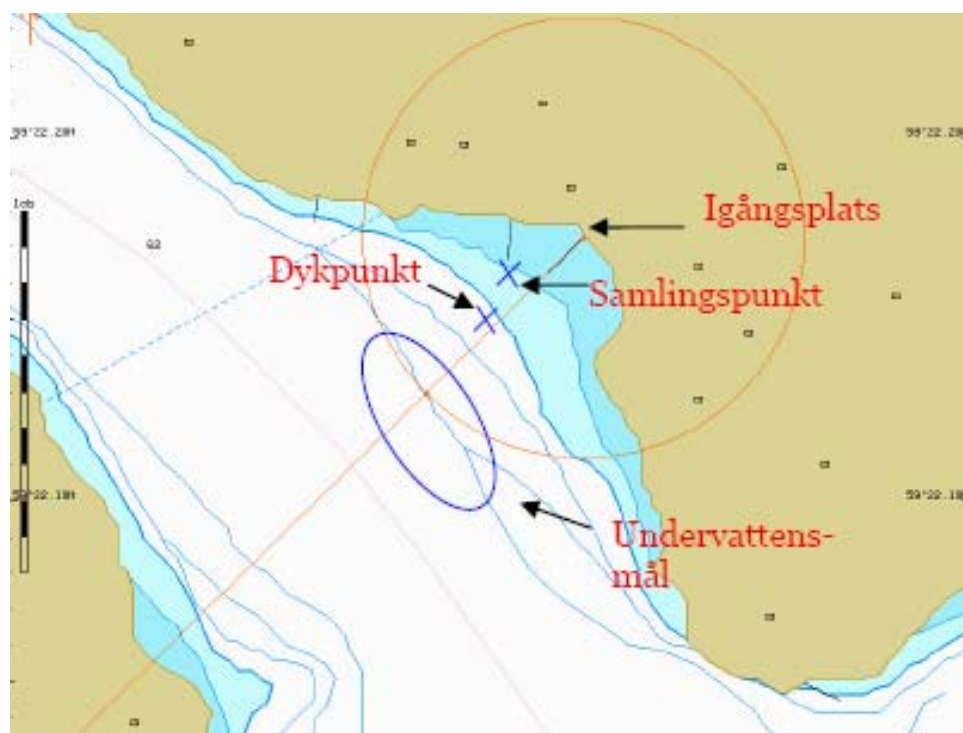
Efter viss kontroll insåg man att dykare 1 saknades. Från den motorbåt som ställts till förfogande började divemasterelev 2 söka på ytan efter eventuella luftbubblor från honom. När man insåg att dykare 1 saknades upprepades larmet till SOS-centralen.

Personskador

En dykare (dykare 1) omkom. Turliga omständigheter medförde att ingen av de övriga fick några allvarliga skador.

Dykare 2 och 4 behandlades i tryckkammare vid Karolinska sjukhuset.

Kroppen av dykare 1 bärgades den 23 augusti från 60 m djup med en fjärrstyrd robot (Remotely Operated Vehicle, ROV) av personal från Kustbevakningen. Av den rättsmedicinska obduktionen framkom bl.a. att han troligen omkommit genom drunkning.

DYKUTFÄRDER PÅ GÅNG

Kolla vad
många båt
utfärder

- 2006-02-25 - Isdyk Gräddö
- 2006-03-11 - Isdyk Vetershaga brygga
- 2006-03-25 - Isdyk Hässelby
- 2006-04-08 - Käppala vraket
- 2006-04-19 - Båttutfärd [Kvällsutfärd - "Harm"](#)
- 2006-04-22 - Abborrkroken
- 2006-04-26 - Båttutfärd [Kvällsutfärd - "Bjuröprämen"](#)
- 2006-04-29 - Resa [Tredagars vrakdykning - Åland](#)
- 2006-05-03 - Båttutfärd [Kvällsutfärd - "Ljusterövraket"](#)
- 2006-05-10 - Båttutfärd [Kvällsutfärd - "Petterssonbåten"](#)
- 2006-05-13 - Djurö va verk
- Eventuellt: [Ubåtsmassakern 19-21 maj](#)
- 2006-05-17 - Båttutfärd [Kvällsutfärd - "Mekum"](#)
- 2006-0?-?? - Resa Bastekärr (ej klart vilket datum)
- 2006-08-12 - Resa [Trimixvecka i Narvik](#) ■
- 2006-09-16 - Resa [Trimixhelg Åland](#)
- 2006-09-21-24 - Resa Gotlands helg på Fårö
- 2006-11-04 - Gubb och gum dagen

Någon gång i maj till mitten av september kommer det båtutfärder på helgerna också.

Samling till båtutfärderna sker vid [Åkersberga Dykskola](#)

Samling till landutfärderna sker som normalt kl. 9,00 vid Din Bil i Täby (Stockholmsvägen101) Om inget annat anges på hemsidan.

Du anmäler dig till utfärderna via kalendarieret på hemsidan.
Eller så ringer du 08-54063622, där du också får mera information om båtutfärderna

utfardsansvarig@grodmannen.com

grodbladet

AQUA-SPORT

BUTIKEN FÖR DYKARE

Dykarskola
Försäljning
Dyksällskap
Dykutfärder

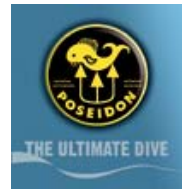
Luftfyllning 200-300 Bar **Grodmanspris 10:-**
Service på regulatorer, dräkter och apparater.
Fullständig service av Poseidon's sortiment
Räntefritt hyrköp på 12 månader

Välkommen till oss på Katarina Bangata 79

Tel 08 - 6447878 6411440 Fax 08 - 6426200

Mail: info@aqua-sport.se www.aqua-sport.se

Välkommen till Åkersberga Dykskola!

Vi har utbildat och utrustat dykare sedan 1987 i våra stora lokaler i Åkersberga. Vår långa erfarenhet av dykutbildning och dykutrustning hjälper oss i vår strävan att vara "ditt kompletta dykcenter".

Michael Bergström
Technical course director

Som Nordens första och enda
NAUI Career Development
Scuba Center
Erbjuder vi ett komplett kursutbud
från grundkurs till instruktör
inom både Sportdykning och
Teknisk dykning.

Jämför oss gärna med våra kollegor i branschen, vi lovar att vi har de mest gedigna utbildningar du kan hitta oberoende av vilken kurs du väljer.

Ring 08-54063622 och boka din kurs nu!

www.akersbergadykskola.se

Grodmännen får köpa ett luftkort med 12 fyllningar För 275:-